

Komentáre k čítaniam ✘ 24. nedeľa cez rok A

(ku komentárom je potrebné použiť aj text Svätého Písma)

Milosrdenstvo za milosrdenstvo

Prvé čítanie (Sir 27,33 – 28,9):

Kniha syna Sirachovho (nazývaná aj Ekleziastikus) je jednou tých, o ktorých sa v zozname kníh Písma vedú dišputy. Protestantská Biblia ju napríklad neobsahuje. No nech tam patrí alebo nie faktom je, že obsahuje silne praktickú zbožnosť, ktorú Ben Sira napísal pre svojho syna. Ben Sira sa neodvoláva pri svojich radách synovi, aby konal dobro na tie najvyššie motívy. Zriedkavo mu pripomenie: „Rob dobre preto, lebo miluješ Boha, preto lebo láska ťa volá k dobročinnosti a spravodlivosti.“ Skôr má tendenciu povedať, ako to hovorí aj dnes v čítaní: „Ak chceš, aby tebe Boh odpustil, bolo by dobré, keby si odpustil aj ty.“

„Nehreš“, – Ben Sira píše – „mysli na rozklad a smrť!“ Na dobré skutky pozerá ako na príležitosť na investíciu do života po smrti. Musel to byť asi biznismen, lebo jeho prístup k morálke je pre neho ako bankovníctvo.

Aj keď kresťanstvo stojí na iných motiváciách: na odpovedi Bohu za jeho lásku, kus biznismena Ben Sira sa nachádza v každom z nás. Prečo teda jeho rady o investovaní do neba nepočúvnut? Je v nich naozaj logika.

Druhé čítanie (Rim 14,7-9):

„Nie sme pánmí samých seba.“ Toto tvrdenie, plynúce z dnešného druhého čítania ide priamo proti každému jednému posolstvu, ktorými nás bombarduje dnešná kultúra. Máme byť tvrdými individualistami, samovypracovanými, sebastavňiacimi jedincami, ktorí sa neskláňajú pred žiadnou mocnosťou, ani vládnucou triedou. Povedať dnešnému človeku, že nie je pánom seba, znie skoro ako rúhanie.

Pavol, občan dvoch svetov, židovského a rímskeho, však i pre nás triafa rovno do čierneho. Vo svojom židovskom svete bol členom utlačanej rasy, okupovanej krajiny. Ako rímsky občan zasa zakusoval slobodu elity a dieťaťa z dobrých pomerov. Pavol zaiste poznal rozdiel medzi ovládaním a poddanstvom. Svoje slová preto vyberá veľmi obozretne, tým si môžeme byť istí.

Keď Pavol popisuje našu rolu ako rolu služobníkov (niekedy dokonca otrokov) Pánových, je si vedomý, že používa silný jazyk. No chce, aby ten vzťah bol jasný. A on vedel z prvej ruky, aké to je veľmi nebezpečné ísť si svojou vlastnou cestou, zaslepený presvedčením o vlastnej spravodlivosti.

Evanjelium (Mt 18,21-35):

Peter sa práve zúčastnil Ježišovho seminára o riešení konfliktov. Otázka, ktorú položí Ježišovi mu vytryskne rovno so srdca: Koľko krát som povinný odpustiť? Trúfne si navrhnuť číslo, ktoré podľa neho je už riadne prehnané: 7 krát. No Ježiš pridá násobok: 70 krát toľko. A aby svojich učeníkov naplno uviedol do ducha toho, čo hovorí, porozpráva im podobenstvo o mužovi, ktorý odpustí a o mužovi, ktorý neodpustí. Celé sa to skončí smutne, ale i varovne, v podstate v zhode s tým, o čom píše Sirachovec. Odpusť svojim dlžníkom, lebo ak nie...

Čo ak nie? Neodpustí sa nám? V príbehu je prvok, ktorý v Sirachovcovi chýba: kráľ pôvodne odpustil dlžníkovi preto, lebo mal s ním súcit a nie preto, lebo by si to bol zaslúžil. Odpustenie nie je záležitosť obchodu. Ak my nie sme milosrdní, môžeme ľahko skončiť prosíkaním o milosrdenstvo na konci. No Božie milosrdenstvo nie je výmenou za milosrdenstvo naše. Môžeme oň prísť, no nie je možné zaslúžiť si ho. Zo strany Boha je vždy darom.

Otázky na uvažovanie

- Koľko z tvojich morálnych zásad je založených na praktickej zbožnosti, podobnej tej, ktorá sa nachádza v Knihe Sirachovho syna?
- Kristovi budeme patriť v smrti iba vtedy, ak mu budeme patriť i v živote. Ako sa vyrovnávaš s pokušením byť pánom seba samého?
- Akú vec si vo svojom živote najťažšie odpúšťal? Čo ťa stála tvoja neschopnosť odpustiť? Bol si schopný odpustiť „zo srdca“? („zo srdca“ - čo to podľa teba znamená?)

Činná odozva

Stráv tento týždeň rozhodnutím neuraziť sa na nič, odpustiť každú formu neláskavosti alebo urážky zo srdca.